

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/7771. számú

törvényjavaslat

**a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény és a fiatalok
életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény módosításáról**

Előadó:

Dr. Matolcsy György
nemzetgazdasági miniszter

Budapest, 2012. június

2012. évi ... törvény**a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény és a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény módosításáról****1. A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosítása**

1. § A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 71. § (6) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E § alkalmazásában)

„g) iskolakezdési támogatásnak minősül az a juttatás, amelyet a munkáltató a közoktatásban (vagy bármely EGT-államban ennek megfelelő oktatásban) részt vevő gyermekre, tanulóra tekintettel a tanév első napját megelőző 60. naptól a kibocsátás évének utolsó napjáig tankönyv, taneszköz, ruházat vásárlására jogosító – papír alapon vagy elektronikus formában kibocsátott – utalvány formájában juttat, feltéve, hogy a juttatásban részesülő magánszemély a juttató olyan munkavállalója, aki az említett gyermeknek, tanulónak a családok támogatásáról szóló törvény vagy bármely EGT-állam hasonló jogszabálya alapján családi pótlék juttatásra vagy hasonló ellátásra jogosult szülője, gyámja (ide nem értve a gyermekvédelmi gyámot) vagy e szülőnek, gyámnak (ide nem értve a gyermekvédelmi gyámot) vele közös háztartásban élő házastársa, és a juttatásra való jogosultság feltételeinek fennállásáról a munkáltatónak nyilatkozatot tesz;”

2. A fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény módosítása

2. § (1) A fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény (a továbbiakban: Fétám.) 2. § 7–8. pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E törvény alkalmazásában)

„7. számlavezető:

a) a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvényben meghatározott hitelintézet, valamint a tőkepiacról szóló törvényben meghatározott befektetési szolgáltató, amely a kincstárral Start-számla vezetés vállalására szerződést kötött, valamint a kincstár;

b) a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény és a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény módosításáról szóló 2012. évi törvény hatálybalépését követően nyitott számla esetében a kincstár;

8. szülő: a gyermeknek családi pótlékra jogosult szülője vagy családi pótlékra jogosult más törvényes képviselője;”

(2) A Fétám. 2. §-a a következő 10. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„10. hozzátartozó: a gyermek a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti – szülőnek nem minősülő – hozzátartozója és az egyenes ágbeli rokon testvére.”

3. § (1) A Fétám. 3. § (1)–(4) bekezdésének helyébe a következő rendelkezések lépnek és egyidejűleg a § a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1) Start-számla

a) a 2005. december 31. napja után született gyermeket életkezdési támogatásként megillető utalási összegek, valamint e gyermek javára történő befizetések, valamint

b) a 2006. január 1. napja előtt született gyermek javára történő befizetések

kezelésére a (2)–(8) bekezdésben foglaltak figyelembevételével nyitható és vezethető.

(1a) A gyermek egyidejűleg csak egy Start-számlával rendelkezhet. A Start-számla megnyitásának kezdeményezésekor a kincstár jogosult a rendelkezésére álló adatok alapján vizsgálni, hogy a gyermek rendelkezik-e Start-számlával.

(2) A számlavezető e törvény szerinti kötelezettségeinek teljesítése – így különösen a kincstári letéti Start-számlán lévő követelés áthelyezése, az állami támogatás igénylése – céljából az *a)–b)* pont szerint jogosult a választott befektetési forma szerinti Start-számla megnyitására, továbbá a gyermek, a szülő és a hozzátartozó adóazonosító jelének, természetes személyazonosító adatainak és a Start-számlára történő befizetésekkel, az azon jóváírt állami támogatásokkal összefüggő adatok kezelésére

a) a (3) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén;

b) a Start-számla követelés 7. § (3) bekezdése szerint történő áthelyezés esetén.

(3) Start-számla megnyitásának feltétele

a) a Start-számla megnyitásának kezdeményezése a számlavezetőnél

aa) a 2005. december 31. napja után született gyermekek esetében a szülő vagy – legalább 25 ezer forint befizetése esetén – a hozzátartozó,

ab) a 2006. január 1. napja előtt született gyermek esetében legalább 25 ezer forint befizetésével a szülő vagy a hozzátartozó

által;

b) nyilatkozat megtétele szülő esetén a családi pótlékra való jogosultság fennállásáról, hozzátartozó esetén a gyermekkel fennálló hozzátartozói kapcsolatról, valamint arról, hogy a szülő a gyermek után jogosult a családi pótlékra;

ca) a 2006. január 1-je előtt született gyermekek esetén a gyermek nevének és adóazonosító jelének közlése,

cb) a 2005. december 31-ét követően született gyermek esetében a *ca)* pont szerinti adatok vagy a gyermek természetes személyazonosító adatainak közlése;

d) hozzátartozó által nyitott Start-számla esetén a szülő természetes személyazonosító adatainak közlése;

e) a 6. § (2) bekezdése szerinti esetben felhatalmazás megadása a számlavezető részére az állami támogatás igénylésére;

f) a szülő vagy – a szülő egyetértő nyilatkozatával – 16. életévének betöltését követően a gyermek által nyilatkozatban kötelezettség vállalása arra, hogy a saját és a gyermek személyes adataiban bekövetkező változásokat (ideértve a külföldi letelepedés tényét is) a számlavezetőhöz bejelenti azzal, hogy a hozzátartozó által nyitott számla esetén a szülő vagy – a szülő egyetértésével – a 16. életévét betöltött gyermek a nyilatkozatot a számla feletti rendelkezést megelőzően bármikor pótolhatja.

(4) Amennyiben a kiutaló észleli, hogy ugyanazon gyermekre tekintettel több Start-számla is létrejött, jelzéssel él a későbbi időpontban létrejött számla számlavezetőjéhez, melyben megjelöli a gyermek elsőként létrejött Start-számláját. A megkeresett számlavezető köteles 30 napon belül az általa nyilvántartott követeléseket a 7. § (3) bekezdés megfelelő alkalmazásával a korábbi időpontban létrejött számlára áthelyezni. E szabályt abban az esetben is alkalmazni kell, ha a kiutaló vezeti a gyermek bármely Start-számláját.”

(2) A Fétám. 3. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és egyidejűleg a § a következő (6a) és (6b) bekezdésekkel egészül ki:

„(6) A kincstári letéti Start-számlán nyilvántartott követelés kezelésére Start-számla a befektetési lehetőség kiválasztásával nyitható.

(6a) A hozzátartozó kizárólag a Start-számla megnyitásakor jogosult az általa elhelyezett pénzösszeg és a gyermek javára a kincstári letéti Start-számlán elhelyezett életkezdési támogatás hozamokkal növelt összegének befektetésére megbízást adni.

(6b) Amennyiben a Start-számlát a gyermek hozzátartozója nyitja, a számlavezető értesíti a szülőt a számla megnyitásával kapcsolatos minden rendelkezésére álló információról.”

4. § (1) A Fétám. 5. § (4) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A számlavezető)

„*a*) tájékoztatót tesz közzé, amely tartalmazza különösen, hogy a Start-számla vezetésére vonatkozó megállapodás megkötéséhez szükséges

aa) a szülő nyilatkozata arról, hogy a családi pótlékra jogosult, vagy

ab) a hozzátartozó nyilatkozata a gyermekkel fennálló hozzátartozói kapcsolatáról és a szülő családi pótlékra való jogosultságának fennállásáról, vagy

ac) ha a megállapodást – 16. életévének betöltését követően – a gyermek köti meg, a szülő egyetértő nyilatkozata,

ad) a 2006. január 1-jét megelőzően született gyermek adóazonosító jelének közlése az adóigazolvány bemutatásával,

ae) felhatalmazás a számlavezető részére a 3. § (3) bekezdése szerinti adatkezeléshez és az állami támogatás igényléséhez,

af) a Start-számlára a 6. § (1) bekezdés *a*) pontja alapján történő befizetéshez a befizető felhatalmazása a számlavezető részére, hogy a befizetett összeg esetleges visszautalásához a befizető nevét és levelezési címét vagy folyószámlaszámát nyilvántartsa,

ag) a szülő vagy – a szülő egyetértő nyilatkozatával 16. életévének betöltését követően – a gyermek nyilatkozata, hogy kötelezettséget vállal a saját és a gyermek személyes adataiban bekövetkező változások közlésére azzal, hogy a hozzátartozó által nyitott számla esetén a szülő vagy – a szülő egyetértésével – a 16. életévét betöltött gyermek a nyilatkozatot a számla feletti rendelkezést megelőzően bármikor pótolhatja;”

(2) A Fétám. 5. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A kincstári letéti Start-számlán nyilvántartott összeget a kiutaló a Start-számlára annak megnyitásától számított 8 munkanapon belül vezeti át.”

(3) A Fétám. 5. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A Start-számlán vagy ennek hiányában a kincstári letéti Start-számlán nyilvántartott követelés kifizetését – a számla megszüntetésével –

a) a fiatal felnőtt 18. életévének betöltése napjától, de legkorábban a Start-számla megnyitását követő harmadik év elteltétől,

b) a gyermek vagy a fiatal felnőtt halála esetén az örökös az öröklési bizonyítvány vagy a hagyatéki határozat jogerőre emelkedését követően kérheti.”

5. § A Fétám. 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Start-számla követelés – utoljára a gyermek 18. életéve betöltésének napjáig – kiegészíthető

a) természetes személy által történő befizetéssel;

b) települési önkormányzat által a rendeletében meghatározott feltételekkel történő befizetéssel

azzal, hogy a gyermek külföldi letelepedésének időszakában történő befizetés Start-számlán nem írható jóvá, azt a számlavezető a befizetőnek visszajuttatja, továbbá azzal, hogy az önkormányzati rendelet az életkezdési támogatás felhasználására vonatkozó korlátozást csak az önkormányzat által befizetett összeg(ek) mértékéig tartalmazhat.”

6. § A Fétám. 7. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A szülő vagy a szülő egyetértő nyilatkozata alapján – 16. életévének betöltését követően – a gyermek bármikor jogosult a Start-számlán nyilvántartott követelésre vonatkozóan a számlavezető által felajánlott megtakarítási, befektetési lehetőségek között a Start-számla állományát vagy annak egyes elemeit átcsoportosítani, vagy magát a befektetés, megtakarítás teljes állományát a kiutalónál nyitott Start-számlára áthelyezni. Az áthelyezést megelőzően a befektetési jegyet értékesíteni kell, bankbetét esetén a lekötést meg kell szüntetni, és a Start-számla követelést pénzeszköz és állampapír formájában kell a kiutalónál nyitott Start-számlára áthelyezni.”

7. § A Fétám. 9. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Mentés a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény szerinti fizetési kötelezettségek alól

a) a kincstári letéti Start-számlán, a Start-számlán jóváírt összeg, és

b) a kincstári letéti Start-számláról, a Start-számláról az 5. § (7) bekezdés szerinti jogosult részére kifizetett összeg.”

8. § A Fétám. a következő 9/A. §-sal egészül ki:

„9/A. § Amennyiben a Start-számla megnyitását a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény és a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény módosításáról szóló 2012. évi törvény hatálybalépését megelőzően nem a kiutalónál kezdeményezték, az életkezdési támogatásnak a kiutalótól eltérő számlavezetőhöz történő áthelyezésére e törvény 2012. szeptember 30-án hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.”

9. § A Fétám.

a) 5. § (4) bekezdés e) pont ea) alpontjában az „a (4) bekezdés af) pontja szerinti” szövegrész helyébe az „az a) pont af) alpont szerinti” szöveg,

b) 7. § (5) bekezdés a) pontjában az „a választott új számlavezető” szövegrész helyébe az „az új számlavezető” szöveg, b) pontjában az „a választott új számlavezetőhöz” szövegrész helyébe az „az új számlavezetőhöz” szöveg

lép.

10. § Hatályát veszti a Fétám. 5. § (2) bekezdés a) pontja, (3) bekezdése, (4) bekezdés ba) alpontjában az „(áthelyezésének)” szövegrész, 9. § (2) bekezdése.

11. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – 2012. október 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 1. §-a 2013. január 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény 2013. január 2-án hatályát veszti.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Javaslatt az iskolakezdési támogatás juttatásával kapcsolatos rendelkezéseket módosítja a következők szerint:

A tapasztalatok azt mutatják, hogy az iskolakezdési juttatás gyakorlatilag kizárólag utalvány formájában valósul meg, tehát nem célszerű a természetbeni formára utalás a törvény szövegében.

A juttatással kapcsolatban célszerű lehetővé tenni, hogy az utalvány felhasználásának időtartama meghaladja a jelenlegi korlátozott mértéket és legalább a kibocsátás évének utolsó napjáig igénybe vehető lehessen a juttatás.

A Javaslatt a fiatalok életkezdesi támogatásának kezelésére szolgáló Start-számla megnyitásával és vezetésével kapcsolatban a fiatalok életkezdesi támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvényben foglalt rendelkezések módosítását tartalmazza a következők szerint:

- Start-számla nyitható a 2006. január 1-jét megelőzően született gyermekek javára is legalább 25 ezer forint befizetésével, ezek a gyermekek azonban nem kapják meg a költségvetési törvényben életkezdesi támogatásként meghatározott összeget;
- Start-számla nyitható a 2005. december 31-e után születtek olyan gyermekek javára, akik után szülőjük a családi pótlékot nem vette igénybe, bár jogosult volt rá, és a gyermek részére emiatt Start-számlát nyitni nem lehetett;
- a törvény hatálybalépését követően csak a Magyar Államkincstárnál nyitható új Start-számla, a számla áthelyezése is csak a kincstárnál nyitott számlára lehetséges;
- Start-számla nyitására a szülőkön kívül jogosult lesz a gyermek más hozzátartozója is;
- megszűnik a természetes személyek Start-számlára teljesített befizetéseire vonatkozó évi 120 ezer forintos korlát;
- megszűnik az a kötelezettség, amely alapján a Start-számla nyitásához igazolni szükséges, hogy a családi pótlékot a szülő részére ténylegesen is folyósítják.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

az 1. §-hoz

A Javaslatt a megfogalmazott céloknak megfelelően módosítja a munkavállalóknak béren kívüli juttatásként a kifizetőt terhelő közteher megfizetése mellett adható iskolakezdési támogatás fogalmát. A Javaslatt továbbá egyértelművé teszi, hogy a munkavállalónak kizárólag nyilatkoznia kell a juttatásra való jogosultság feltételeinek fennállásáról, a gyermek tanulói jogviszonyáról, a családi kapcsolat fennállásáról okiratot nem kell bemutatnia.

a 2. §-hoz

A Javaslatt a Fétám. alkalmazásához szükséges fogalmakat módosítja a törvénymódosítás céljával összhangban (számlavezető, szülő) és új fogalmat (hozzátartozó) iktat be.

a 3. §-hoz

A Javaslatt a Start-számla megnyitásával, vezetésével, áthelyezésével kapcsolatos szabályokat módosítja.

A Start-számlát a Javaslatt szerint a hozzátartozó is megnyithatja, továbbá a számla a 2006. január 1-jét megelőzően született gyermekek javára is megnyitható. Ez utóbbi esetben azonban

a gyermekek nem válnak jogosulttá a költségvetési törvényben életkezdési támogatásként meghatározott összegre (2012-ben 42 500 forint). A javasolt új szabályok szerint hozzátartozónak minősülnek a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényben hozzátartozóként nevesített személyek, továbbá a gyermek egyenes ágbeli rokonainak testvérei.

A Javaslat a hozzátartozó és – a 2006. január 1-jét megelőzően született gyermekek vonatkozásában – a szülő számára minimális befizetési kötelezettséget ír elő annak érdekében, hogy ne legyen lehetőség „üres” számlát nyitni, továbbá azért, hogy a számlanyitás a hozzátartozó részéről érdemi támogatás nyújtását eredményezze. A 25 ezer forintos összeghatár a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti tartós befektetési szerződés megnyitására vonatkozó feltételekkel van összhangban. A tartós befektetési szerződés a Start-számlához hasonló hosszú távú megtakarítási lehetőség.

A Javaslat szerint a 2006. január 1-jét megelőzően született gyermekek javára is nyitható Start-számla, amelyen az összegre vonatkozó korlátozás nélkül helyezhetők el befizetések. Mivel a vonatkozó rendelkezés szerint [9. § (1) bekezdés] a kincstári letéti Start-számláról, illetve a Start-számláról a jogosult részére kifizetett összeg mentes a közterhek alól, indokolt annak kimondása, hogy az összeg csak a számla megnyitása után meghatározott idő elteltével – három évvel – vehető ki.

a 4. §-hoz

A gyakorlatban előfordulhat, hogy a szülő bármely okból elmulasztja a családi pótlék igénylését, ezért bár arra jogosult lenne, nem folyósítják azt számára. Ezért indokolt, hogy a Start-számla nyitására vonatkozó feltételek úgy módosuljanak, hogy abban az esetben is lehetséges legyen számla megnyitása, ha a szülő nem veszi igénybe a családi pótlékot. Ezért a továbbiakban a törvény nem írja elő annak igazolását, hogy a szülő részére családi pótlékot folyósítanak.

az 5. §-hoz

A jelenlegi törvényi szabályozás 120 ezer forintban korlátozza azt az összeget, mellyel a magánszemély befizetése esetén a Start-számlán elhelyezett összeget gyarapíthatja. Ezt a korlátozást a szabály megszületésének időpontjában az indokolta, hogy abban az időben a befektetésekből elért hozamok főszabályként adót viseltek, kivéve ez alól a Start-számlán elhelyezett összegek hozamát, amelyek köztehermentesek voltak. A befizetés korlátozása akkor az adómentesen képződő hozamok korlátozását szolgálta. 2010-től azonban a személyi jövedelemadózáásban működik a tartós befektetési szerződés intézménye, melynek keretében az ilyen számlán elhelyezett eszközök hozama 5 évet meghaladóan minden értékbeli korlátozás nélkül adómentes. Ezért nem indokolt fenntartani a lényegesen hosszabb lejáratú Start-számlára vonatkozó korlátozást.

a 6. §-hoz

A Javaslat a Start-számlán lévő követelés áthelyezésének szabályait módosítja úgy, hogy meglévő Start-számláról az áthelyezés a jövőben csak a kincstárnál nyitott Start-számlára lehetséges.

a 7. §-hoz

A Javaslat a közteher alóli mentesség szabályait pontosítja.

a 8. §-hoz

A Javaslat új átmeneti rendelkezést iktat be a Fétám-ba, amely egyértelművé teszi, hogy a nem a kincstárnál megnyitott Start-számlákról a módosító törvény hatálybalépését megelőzően

kezdemenyezett, más számlavezetőhöz történő áthelyezésre még a 2012. szeptember 30-án hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

a 9. §-hoz

A § szövegpontosító rendelkezéseket tartalmaz.

a 10. §-hoz

A Javaslát a módosítással összefüggésben feleslegessé vált rendelkezés hatályon kívül helyezését tartalmazza.

a 11. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezést tartalmaz, mely szerint a Fétám. módosításával kapcsolatos szabályok 2012. október 1-jén, az iskolakezdési támogatással összefüggő új szabályok 2013. január 1-jétől lépnek hatályba. A módosító törvény 2013. január 2-án hatályát veszti.